

Marksistična misel – kompas in orožje mladih

V dneh pred novim letom je končala delo mladinska politična šola, ki jo je organizirala Zveza socialistične mladine v občini Ljubljana Center.

To je že štirinajsta šola po vrsti, vsaka je trajala teden dni, v katerem so se zvrstile teme tako s področja marksizma, samoupravljanja, informiranja kot splošnega ljudskega odpora itd. V treh letih, kolikor se MPS organizira, je v njih sodelovalo že nad 350 slušateljev, največini iz delavskih vrst.

Ob svečanem zaključku, udeležilo se ga je 250 bivših slušateljev, ko so bila podeljena priznanja je spregovoril slušatelj predsednik občinske SZDL Vojko Novak. Iz njegovega govora smo izbrali nekaj temeljnih misli, ki izražajo toploto tovarštvo, hkrati pa nakazujejo prihodnje naloge te politične šole.

Mladi so bili in bodo kos nalagam

»Mladina je stala v prvih vrstah naših brigad in divizij med vojno, mladina je tista, ki je skupaj z delovnimi ljudmi prva zgrabila krampe in lopate ter začela obnavljati porušeno domovino. O tem pričajo številne akcije, naj spomnimo samo progi Brčko-Banovići in Samac-Sarajevo. Tudi danes se večina mladih zaveda nalog, ki jih ima naša samoupravna družba, zaveda se težav, s katerimi se ubada ta družba na poti do cilja, da bi delovni človek odločil o delitvi vsega, kar je ustvaril. To ni samo vizija, marveč stvarnost, za katero je vredno živeti, se zanj boriti in če bo potrebno, tudi darovati življenje. Kajti samoupravljanje v današnjem času pomeni za vse nas svobodo naše revolucije, našega dela, snovanja in ustvarjanja.«

Revolucionarni spopad se zaostruje

»Razumljivo je, da mora človek poznati zgodovinske in družbene tokove v svetu, če hoče, da hote ali nehoče zapade pod vpliv filozofije, ki je bila prisotna že v pripravah na II. svetovno vojno, še posebej med njo, hoče pa biti dominantna tudi v sedanjem zmaterializiranem svetu. To je miselnost, ki odvrča človeka od pripravljenosti, da bi se boril proti nazadnjaškim tokovom in proti tistim silam, ki hočejo odločiti v imenu delovnega človeka in mimo delovnega človeka. To je miselnost sodobne svetovne tehnokracije, ki hoče doseči s takimi ali drugačnimi sredstvi popolno dehumanizacijo civilizacije. Toda zgodovina je že dokazala, da taka filozofija, ki se je vsiljevala med vojno od okupatorjev, danes pa se vsiljuje s strani kapitalističnega

sveta, ne more zmagati, pa naj bo z njo v spopadu še tako majhen narod — da se le srčno bori za svojo nacionalno in socialno svobodo. To potrjuje naša zgodovina, to potrjuje boj vietnamskega naroda, to potrjujejo boji drugih narodov proti kolonializmu in sodobnemu imperializmu. Miselnost, ki je zrasla v kapitalističnih odnosih in hoče s prodajanjem reklamnih resnic zaslužiti človeka ne samo na delovnem mestu marveč v vsem njegovem življenju, ni bila nikoli in ne bo nikoli vzornik za narode, ki hočejo živeti svobodno in neodvisno ter razvijati svojo misel, jezik, kulturo in vsestransko blaginjo.«

Dragoceni postulati marksizma

»Socialistične revolucije se rojevajo iz notranjega človeškega bogastva... Marx je verjel, da se samo proletariat lahko osvobodi nečloveških razmer v kapitalizmu — s tem pa, bo osvobodil samega sebe, bo osvobodil vse človeštvo, počlovečil življenje vseh... Iz življenjskih izkušenj in iz spoznavanja marksistične misli je tudi mladina že znano, da brez revolucionarne teorije ni revolucionarne prakse. Teh dveh ni mogoče obravnavati ločeno, ni ju mogoče razdružiti. Gre za tisto medsebojno povezanost, ko teorija deluje na spreminjanje stvarnosti in ko vsakdanja praksa deluje na oblikovanje novih teoretičnih in praktičnih izhodišč za akcijo. Sama misel za spreminjanje obstoječega še ni dovolj! Kjer se revolucionarna teori-

ja in praksa ne dopolnjujeta, ni napredka, delavsko gibanje slej ali prej trpi škodo, prihaja do odstopanj v že doseženih pridobitvah. Zveza komunistov Jugoslavije je do sedaj kljub poskusom raznih »izumov«, da bi jo odvedli na stransko pot, znala povezati teorijo in prakso in ju medsebojno oplojevati, da sta se vseskozi potrjevali kot najgloblje marksistično revolucionarni.«

Naša samoupravna pot

»Vsa naša pota, če smo prepričani v socializem, gredo v isti smeri. Čeprav so naše osebne poti stamostojne, so vendar povezane v tej zgodovinski nuji. Spreminjamo življenje, delo, svet, da bi bil boljše v vsakem pogledu, predvsem pa v človeških odnosih. Iz revolucionarnega slovenskega patriotizma in oboroženi revoluciji se je v povojni graditvi rodil socialistični patriotizem, ki danes preveča večino naših delovnih ljudi. To je patriotizem, o katerem sta pisala Prešeren in Cankar. Ta patriotizem je od vsega začetka nosil obeležje internacionalizma in solidarnosti delavskega razreda: na teh temeljih se je pozneje razvila naša neuvrščena politika, skovalo se je naše prijateljstvo z vsemi narodi, ki se borijo za svobodo in neodvisnost, nastala je naša samonikla socialistična samoupravna pot. Ves naš razvoj priča, da smo se dosledno ravnali po naukih klasikov marksizma, ko smo se borili za novo obliko vladavine delavskega razreda.« Z. K.

Z 11. SEJE OBČINSKEGA ODBORA ZZB NOV LJUBLJANA-CENTER

Ustvariti osnove za samozaščito

Težišče razprave na 11. seji občinskega odbora ZZB NOV Ljubljana Center, ki je bila 25. decembra lani, je bilo na pojavih sovražne dejavnosti zoper politiko zveze komunistov in samoupravni socialistični razvoj. V tej zvezi so uvodoma prebrali informacijo, ki jo je sestavil Franc Šetinc, nekatera dodatna pojasnila pa je dal Vladimir Šenk-Gaber. Pri tem je nakazal naloge za politično delovanje borcev NOV, ki naj še naprej negujejo in varujejo tradicije NOB, čuvajo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, predvsem pa skrbe, da bodo v mladini dobili zveste naslednike. Še zlasti budni morajo biti borci NOV do obrekovanj, ki so naperjene zoper posamezne družbenopolitično dejavne tovariše, kar predstavlja zelo premeteno obliko sovražne dejavnosti. Kot je pokazal primer v krajevni skupnosti Stara Ljubljana, so pobudniki takih obrekovanj ljudje z zelo sumljivo in nečastno preteklostjo.

Posebno pozornost morajo organizacije in borci NOV posvetiti tistim svojim tovarišem, ki so zapustili vrste zveze komunistov. Z njimi je treba vzdrževati stalne stike in se z vsakim izmed njih pogovarjati, da osamljeni ne bi postali plen sovražne propagande. V tem smislu nnaaj odbori združenj sestavijo delovne načrte, prav v kratkem pa bo o družbeni samozaščiti organiziran poseben seminar za predsednike in tajnike združenj z območja vseh petih ljubljanskih občin.

V razpravo o teh vprašanjih je posegla več kot tretjina od

petindvajsetih navzočih (manjkali so samo trije — zaradi bolezni). Ti so načeli povsem določene probleme, ki se pojavljajo pri političnem delu v krajevnih skupnostih, zlasti pa težave pri organiziranju in aktivizaciji mladinskih aktivov, ki so tudi objektivne narave. Poudarili so zlasti potrebo, da bi bilo treba več truda vložiti za ideološko vzgojo mladih ljudi, nikakor pa ne bi smeli ob vključevanju mladih v družbeno življenje zanemarjati starih, izkušenih in zvestih kadrov. Nalog in dela je dovolj za oboje.

V razpravo je posegel tudi Drago Flis-Strela, sekretar komiteja občinske konference Zveze komunistov Ljubljana Center. Opozoril je, da so bili v zadnjih treh letih pri ideološkem delu doseženi uspehi, ki hrabrijajo. Skozi seminarje je šlo okoli 82.000 članov ter 32.000 ljudi iz vodstev osnovnih organizacij ZK. Nedvomno bodo ti napori kmalu prišli do veljave.

Pri oceni razprave na seji je Drago Flis-Strela poudaril zavzetost odbornikov za reševanje povsem določenih vprašanj v krajevnih skupnostih, kar pomeni, da imajo dober stik z množicami, še bolj pohvalna pa je velika zavzetost za delo z mladino, ki jo je treba pritegniti predvsem z ustreznimi programi, ki naj omogočijo vsestranski razmah mladostne ustvarjalnosti. Ze doslej je mladina prevzela skrb za organizacijo proslav ob obletnicah NOB, dejavno se vključuje tudi v priprave na splošno ljud-

sko obrambo, v pohodne enote in podobno.

Na koncu je Drago Flis-Strela razčlenil še vzroke za okrepljeno sovražno dejavnost proti socialistični in neuvrščeni Jugoslaviji, ki doživlja pritisk z leve in desne, z vzhoda in z zahoda. Ti izvira iz razlik v pojmovanju o tem, kako priti v socializem in kakšna naj bo pri tem vloga države. Jugoslovanski komunisti se zavzemajo za različne poti v socializem, za take pač, ki s kulturno-zgodovinskega vidika najbolj ustrezajo posameznim deželam. To stališče zmaguje in ima na svetu vedno več pristašev. Nadalje je izredno važna misel o boju za enakopravne gospodarske in politične odnose v svetu, ki je v gibanju neuvrščenih dežel dosegla obliko močne in emotne fronte. Končno je važna še usmeritev na neposredno oblast delavskega razreda, ki naj brez posrednikov upravlja z delovnimi sredstvi, z dosežki dela in z vsemi družbenimi zadevami. Doseženi uspehi na vseh področjih so huda kritika dogmatskih pojmovanj o boju za socializem, ki vidijo rešitev za vse le v enotnem dirigiranju iz enega samega središča. Prav v tem je iskati vzroke za vse pritiskne proti Jugoslaviji.

Razlike med letom 1948 so ogromne v naš prid. Takrat so bili jugoslovanski komunisti izobčeni in osamljeni. Dandanes imajo prijatelje povsod po svetu. Pridobili so si jih z idejami, ki so jih ponudili človeštvu kot ključ za rešitev poglavitnih vprašanj družbenega razvoja, s svojim pogumom in z dosledno politiko.

Pojavi okrepljene sovražne dejavnosti narekujejo zgraditev učinkovitega sistema družbene samozaščite. Vprašanj o tem, kako se organizacija ali posameznik obnašata v vseh in vsakršnih, okoliščinah ni mogoče presojati z enega samega središča. Ustvariti je treba tak sistem, ki bo zagotavljal, da bo vsaka družbena celica sama zmožna oceniti, kaj je v delovanju posameznikov ali skupin socialistično in samoupravno, kaj pa ne, kaj je družbeno koristno in kaj škodljivo. V tem je bistvo samozaščite, je svoje izvajanje sklenil Drago Flis-Strela.

V nadaljevanju je občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Center obravnaval še nekatera vprašanja. Med najpomembnejšimi nalogami je poudaril priprave na letne konference združenj, ki jih je treba izvesti do konca februarja letos. S. F.

Srečanje prvoborcev

Lani decembra so se znova srečali nosilci partizanskega spominskega znaka iz leta 1941, ki jih je v občini Ljubljana Center po nepopolnih podatkih 275. Sprejema, ki sta ga pred dnevom JLA in pred novim letom priredila predsednik občinskega odbora ZZB NOV Vladimir Šenk-Gaber in podpredsednik skupščine občine Ljubljana-Center Vid Štempihar, se je udeležilo najmanj 180 prvoborcev in prvobork, med njimi mnogi revolucionarni in predvojni komunisti.

Naj naštejemo samo nekatere: Ivan Maček-Matija, Zdenka Kidrič, Boris Ziherl, dr. Marjan Breclj, Tone Fajfar, dr. Jože Brilej, dr. France Hočevar, Janez Vipotnik, Vinko Hafner, Drago Flis-Strela, France Perovšek, Albert Jakopič-Kajtimir, Peter Stante-Skala, Lepin Danijel, Alojz Zokalj-Džidži, dr. Stane Valentinčič, Aleš Stanovnik, dr. Teodor Tomišek, inž. Jože Levstik, dr. Edvard Pohar, generali Franc Tavčar-Rok, Andrej Cetinski-Lev in Bojan Polak-Stjenka,

potem pa še inž. Anton Bole, Ignac Voljč, Janez Učakar, Franc Sterle-Nino, Rudolf Ganzi-Grad, Božidar Gorjan-Bogo, Janez Japelj, Franta Komel, Julij Sočan, Perko Vencelj in pisatelj Ferdo Godina. Seveda bi jih bilo treba naštet še več, zlasti tovariše, kar pa je povprečnemu kronistu skoraj nemogoče.

Z omembo najbolj znanih smo želeli poudariti samo to, da srečanje, ki je bilo pred koncem lanskega leta drugo po vrsti, vse bolj dobiva na veljavi. Prav in lepo je, da se vsaj enkrat na leto srečajo tisti, ki so zasnovali naš osvobodilni boj, ki so ga prvi začeli in uspešno vodili do konca. Še bolj prav je, če na to srečanje pridejo tisti, ki jih je življenje po vojni pustilo v ozadju, a zato niso nič manj naši, kot so bili takrat. Takšno srečanje namreč krepijo tovariške vezi. Marsikomu so v oporo, da bo lažje vztrajal v boju za samoupravno socialistično skupnost tudi še v pozni starosti. S. E.

V izogib dvotirnosti

Družbeno izobraževanje postaja vse bolj pomembno tudi v okviru krajevnih skupnosti, kjer živi in dela veliko mladih, zlasti neposrednih proizvajalcev. Mnogi med njimi do sedaj niso imeli možnosti nadaljnega usposabljanja po končani šoli. Ta pa, kot je znano, ni prinesla tistega znanja, ki ga potrebujejo v sredinah, kjer delajo.

Zato je toliko bolj hvalevredna zamisel o izobraževanju krajanov. Ti se med seboj bolje poznajo kot pa tisti, ki prihajajo iz različnih skupnosti, poleg tega pa najlažje izražajo svoje želje o programih izobraževanja.

S programom družbenega izobraževanja v okviru krajevnih skupnosti pa SZDL nima namena posegati v podobne programe drugih družbenopolitičnih dejavnikov, želi le opozoriti na aktualne teme. Znano je, da je družbeno izobraževanje naloga vseh subjektivnih sil in ne le SZDL. Edino, kar

je pri tem pomembno, je, da pri izvajanju izobraževalnega procesa ne prihaja do dvotirnosti, da ne bi da razlagala eno in isto temo. Prav zato je potrebna koordinacija dela. Vse zainteresirane organizacije pa se morajo seveda predhodno sporazumeti, kaj načrtujejo in kdaj nameravajo program izvesti. S tem bodo odpravili vrsto nesporazumov, ki se v nasprotnem primeru pojavljajo.

Največ pa bodo imeli od tega koristi sami slušatelji, ki bodo lahko spremljali delo posameznih seminarjev, pri čemer jih bodo lahko med seboj primerjali. Sistem družbenega izobraževanja je potreben, glede na zahtevnost posameznih tem, nenehno spreminjati. Niso redki poslušalci, ki bodo ob koncu predavanja zahtevali ustrežna pojasnila. Če jih ne bo, takih predavanj ne bodo hoteli več obiskovati. F. C.

Mladi teritorialci

Nedavno je prišlo do ustanovitve posebne enote teritorialne obrambe mesta Ljubljana, ki naj poleg drugih enot v okviru SLO doprinese k večjemu vključevanju mladih v obrambo domovine in pridobitev naše socialistične skupnosti.

Prva taka enota je bila oblikovana na področju mesta Ljubljana, v kateri se je po dosežaj zbranih podatkih zbralo 83 mladink in mladincev. Mnogi med njimi so o obrambi veliko slišali od svojih staršev in so se za prijavo odločili po lastni zavesti ali pa zato, ker so jih v to usmerili njihovi vzgojitelji v srednjih šolah.

Čeprav je bilo zbranih le 83 kandidatov, s tem še ni rečeno, da se ostali kasneje ne bodo mogli vključiti v kakšno drugo enoto, ki jih namerava-

jo ustanavljati v okviru celotnega mesta ali pa v posameznih občinah.

Vsi sprejeti kandidati so se nedavno ob praznovanju dneva JLA, zbrali v vojašnici Maršala Tita, kjer so jim pripravili bogat kulturni program.

Organizatorji srečanja so omogočili mladini, da so postavili tudi nekatera vprašanja, ki so pokazala njihovo veliko zrelost pri ocenjevanju sedanjega načina vodenja obrambe.

Med drugim so mladi teritorialci izrazili željo po nadaljnjem izpopolnjevanju svojega znanja iz osnov ljudske obrambe, predmeta, ki ga imajo v rednem učnem načrtu srednjih in strokovnih šol v Ljubljani.

F. CAPUDER